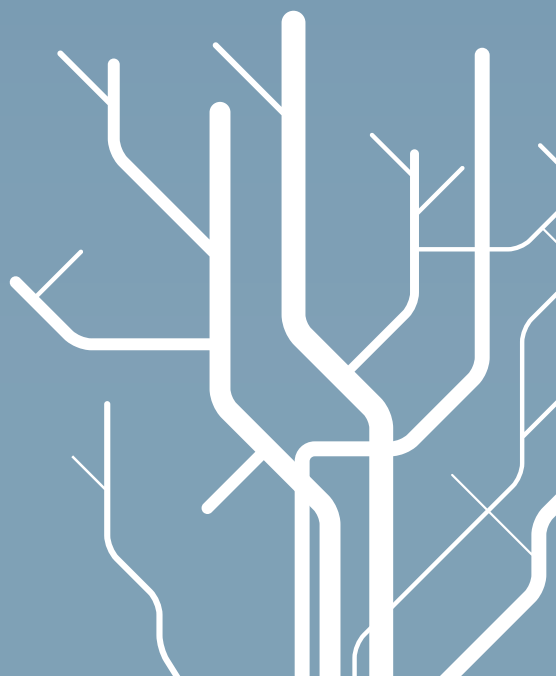

NETTVERK FOR FORSKNING OM BRUK AV TVANG I DET PSYKISKE HELSEVERNET

Virksomhetsplan 2009

SAMMENDRAG

De viktigste oppgavene til Nettverket i 2010 vil være:

- Gjøre forskningsplanen kjent og stimulere til at det settes i gang forskningsprosjekt
- Styrke Nettverkets ledelse og administrasjon
- Gjennomføre nettverkskonferanse, forskermøter og miniseminarer
- Oppdatering og videreutvikling av nettsiden. Særlig etablering av elektronisk litteraturlitebase og informasjon om forskningsverktøy
- Utarbeide en kommunikasjons- og informasjonsplan
- Utvikling av et nettsamfunn integrert med nettstedet <http://www.tvangsforskning.no>

I tillegg vil vi fortsette å gjøre Nettverket kjent, drive med videre nettverksbygning gjennom samarbeide med andre instanser, gi råd og veiledning, delta og holde innlegg på konferanser og gjennomføre fastlagte styringsmøter og møter med referansegruppen.

I det følgende vil de enkelte punktene i virksomhetsplanen bli beskrevet i mer detalj:

1. GJØRE FORSKNINGSLPLANEN KJENT OG STIMULERE TIL AT DET SETTES I GANG FORSKNINGSPROSJEKT

Forskningsplanen ble ferdigstillet ved utgangen av 2009. Den vil bli mangfoldiggjort og sendt til alle interesserte og relevante parter. Den vil videre bli lagt ut på hjemmesiden, og Nettverkets ledelse vil benytte alle naturlige anledninger til å informere om forskningsplanen.

Særlig ved hjelp av miniseminarer og den nasjonale konferansen vil vi arbeide for at det nedsettes prosjektgrupper som tar opp problemstillinger blant de prioriterte prosjektene i forskningsplanen.

Noen medlemmer i Forskergruppen har bestemt å jobbe videre med å realisere to forskningsprosjekter: 1) Utvikling av et målingsinstrument for opplevd tvang i det psykiske helsevernet, og 2) Tvungent psykisk helsevern uten døgnopphold. Administrasjonen vil være behjelpelig og støtte utviklingen av disse prosjektene i løpet av 2010.

2. STYRKE NETTVERKETS LEDELSE OG ADMINISTRASJON

De som gjensto for å få de administrative og organisatoriske ressursene på plass i løpet av 2009 var utnevnelsen av en referansegruppe og ansettelse av en administrativ medarbeider i en 50 % stilling. Referansegruppen ble utnevnt, men Virksomhetsplanen 2009 spesifiserte at administrasjonen ville se det an med den halve stillingen, til den fikk mer erfaring med hvor omfattende de administrative oppgavene var. Et års virksomhet har gjort det tydelig at denne 50 % merkantile stillingen ikke er nødvendig for å oppfylle mandatet til Nettverk. Derimot mangler nettverket veilednings- og bibliotekarkompetanse. Derfor har denne stillingen blitt gjort om til en vitenskapelig 20 % bistilling og en 20 % bibliotekarstilling. Ansettelsene vil skje i løpet av første halvdel av 2010.

3. GJENNOMFØRE NETTVERKSKONFERANSE, FORSKERGRUPPEMØTER OG MINISEMINAR

Nettverkskonferanser

I løpet av 2009 har Arbeidsutvalget jobbet med programmet og alle praktiske detaljer for nettverkskonferansen i 2010. Forskergruppen har også vært involvert i denne prosessen. Hovedtemaet til konferansen er "Tvungent psykisk helsevern uten døgn opphold (TUD)". Arrangementet finner sted på Holmen Fjordhotell 22 og 23 mars. Den viktigste målgruppen for deltakelse er først og fremst forskere innen tvangsforskningsfeltet, etterfulgt av klinikere og brukerrepresentanter med forskerkompetanse. Det foreløpige programmet for konferansen er vedlagt.

Forskergruppemøter

Det vil som vanlig bli gjennomført to forskermøter av to dager (ett i mai/juni og ett i oktober/november). Tema er ennå ikke fastlagt.

Miniseminar

En av hovedoppgavene til Nettverket er å bistå målgruppen med råd og veiledning som kan føre til nye forskningsprosjekter innenfor tvangsforskningsfeltet. En forutsetning til dette er å gjennomføre tiltak som kan øke interessen for forskning om tvang i det psykiske helsevernet i Norge. Dette kan gjøres ved å arrangere møter, som legger til rette for kunnskapsutveksling og debatt. Disse møtene kan resultere i organisert samarbeid og mer forskning på feltet. Derfor har midlene som var satt av til å arrangere den andre årlige forskningskonferansen blitt omdisponert og skal brukes til å arrangere miniseminarer. I løpet av 2009 har nettverksadministrasjonen spilt en mer passiv rolle og ventet på at forskningsmiljøene skulle ta kontakt for å få hjelp til prosjektutvikling.

Da dette ikke har skjedd vil Nettverket i 2010 spille en mer aktiv rolle for å få i gang konkret prosjektplanlegging, blant annet ved å gjennomføre flere miniseminarer. Formålet med slike miniseminarer er at det skal etableres en prosjektgruppe som overtar det fulle ansvaret for prosjektet. En slik prosjektgruppe skal ha full autonomi i forhold til nettverket. Deltakelse på slike miniseminarer er ikke forpliktende med hensyn til å være med videre. Men deltakerne bør være interessert i at det igangsettes forskning på det aktuelle feltet og må kunne tenke seg muligheten av å være med i en eventuell prosjektgruppe. Rekruttering skjer målrettet til enkeltpersoner eller institusjoner og vil primært gå til personer med forskningskompetanse og interesse for feltet. Deltakerantallet bør være begrenset til ca 10-15 deltakere. Varighet er begrenset til én dag. Deltakerne betaler selv reise og evt oppholdsutgifter, men nettverket kan subsidiere dersom det ikke er mulig for deltakere å dekke utgiftene fra annet hold.

Konkret tar vi sikte på å enten arrangere eller være medarrangør omkring følgende tema: Tvungent psykisk helsevern uten døgnopphold (Oslo ultimo februar), Utvikling av et måleinstrument for opplevelse av tvang under behandling (Oslo 27 januar) og Sykdomsinn-sikt, beslutningskompetanse og autonomi (Oslo mai).

4. OPPDATERING OG VIDEREUTVIKLING AV NETTSIDEN. SÆRLIG ETABLERING AV ELEKTRONISK LITTERATURDATABASE OG INFORMASJON OM FORSKNINGSVERTØY

I følge mandatet skal Nettverket "systematisere og vurdere eksisterende kunnskap om bruk av tvang i psykisk helsevern, herunder kunnskap om alternativer til tvang, og gjøre dette tilgjengelig i en litteraturdatabase". Nettverket skal også "Fremskaffe og føre oversikt over tidligere og pågående forskningsprosjekter om tvang knyttet til psykisk helsevern gjennom en egen forskningsdatabase". Derfor har Administrasjonen satt i gang et prosjekt for å publisere en søkbar database med artiklene og forskningsprosjekter som vi har registrert på feltet. Nettverket skal tilgjengeliggjøre litteraturdatabaser med artikler som omhandler bruk av tvang i det psykiske helsevernet. Databasen skal i utgangspunktet sorteres etter følgende temaer: Tvangsinnleggelse, tvungent psykisk helsevern uten døgnopphold, bruk av tvangsmidler, tvangsbehandling, skjerming, grå litteratur – dvs. avhandlinger, mastergradsoppgaver osv. som ikke blir publisert i "peer reviewed journals", og eksisterende prosjekter i Norge. I tillegg skal artiklene kunne sorteres i følge tittel, etternavnet til forfatteren, fornavnet til forfatteren, året de ble publisert og nøkkelord. Hver oppføring skal inkludere et sammendrag av publikasjonen. Databasen skal også inkludere en hyperlink til artiklene på nett. Det skal også være mulig å registrere nye artikler på en enkel måte, enten ved å gjøre dette manuelt, eller ved å importere listene direkte fra et program.

Administrasjonen har utfyllt anskaffelsesprotokoll og valgt Aurora Labs som leverandør. Selskapet tilbyr en litteraturdatabase/bibliografi basert på en eksisterende applikasjon (Bibliografía). Litteraturdatabasen for Tvangsforskningsnettverket vil støtte følgende:

- Sortering etter følgende temaer: Tvangsinnleggelse, Tvungent psykisk helsevern uten døgnopphold, Bruk av tvangsmidler, Tvangsbehandling, Skjerming, Grå litteratur og Eksisterende prosjekter i Norge
- Mulighet til å endre og legge til temaer etter eget ønske
- Artiklene skal kunne kategoriseres etter feltene: tittel, etternavn til forfatteren, fornavn til forfatteren, året de ble publisert og nøkkelord
- Sammendrag av artikkel
- Alle feltene vil bli indeksert av søkermotoren
- Hyperlink til artiklene som finnes elektronisk
- Grensesnitt for å legge til og endre oppføringer i databasen
- Import og eksport
- Moderasjon
- Autentisering

Det forventes at litteraturbasen skal være publisert på <http://www.tvangsforskning.no> innen påsken 2010. Brukerne av databasen vil kunne foreslå nye oppføringer, men disse må modereres, enten av nettverkskoordinatoren, bibliotekaren eller begge. Bibliotekaren vil spille en avgjørende rolle i utviklingen og vedlikehold av denne databasen.

5. UTARBEIDE EN KOMMUNIKASJONS- OG INFORMASJONSPLAN

Arbeidsutvalget og Nettverksadministrasjonen skal utarbeide denne planen, som skal ta spesiell hensyn til innspill som kommer fra referansegruppen. Styringsgruppen og Seksjon for formidlingstjenester ved universitetet i Tromsø vil også være viktige aktører i utarbeidelsen av denne planen. Det er en målsetting at kommunikasjons- og informasjonsplanen skal være ferdig i løpet av første halvår 2010.

6. UTVIKLING AV ET NETTSAMFUNN INTEGRERT MED NETTSTEDET TVANGSFORSKNING.NO

Dette nettsamfunnet skal knytte sammen forskningsmiljøer. Den skal også bidra til å skape debattfora og kunnskapsutveksling blant nettverkets målgruppe, herunder forskere, klinikere og brukere/pårørende. Nettverksadministrasjonen har startet et samarbeid med Universitetets videre- og etterutdanning fra Universitetet i Tromsø. Denne instansen forvalter dataprogrammet Fronter. Dette programmet kan tilpasses til å utvikle et nettsamfunn som svarer til behovene Nettverket har. Det er dessuten et program som Universitetet i Tromsø har allerede anskaffet. Derfor blir ikke lisenskostnadene så store som de ellers hadde vært. Administrasjonen, Fronter og UVETT skal samarbeide om spesifisering, implementering, drift og vedlikehold samt videreutvikling av nettsamfunnet for forskere innen tvangsforskningsfeltet i Norge. Det er en målsetning at funksjonaliteten til systemet skal inkludere aktuelle programmer for brukergenerert innhold, sosial programvare og andre applikasjoner. Det foreligger et utkast til prosjektbeskrivelse som skal danne grunnlaget til avtalen for hele perioden.

Denne avtalen mellom UVETT og Nettverket skal kunne revideres, fornyes/avsluttes hvert år.

7. ØVRIG VIRKSOMHET

Samarbeide med andre

Nettverkets viktigste samarbeidspartnere er:

- Forskningsinstitusjoner
- Forskningsrådet (psykiatriprogrammet)
- Helsebiblioteket
- Helseforetakene
- Kliniske miljøer
- Kompetansesentrene for sikkerhets, fengsels- og rettspsykiatri
- Nasjonalt kunnskapscenter for helse-tjenesten
- Pårørende - og brukerorganisasjoner
- Profesjonsforeninger
- Universitets- og høgskolesektoren

Administrasjonen skal i løpet av 2010 involvere noen av disse aktørene i større grad i arrangementen av miniseminarer og de andre faste aktivitetene til Nettverket, som forskergruppemøtet og nettverkskonferansen.

Det er naturlig at Helsebiblioteket og Kunnskapscenteret samarbeider med Nettverket om utvikling av litteraturløst. Det er for tiden uklart hvordan denne samarbeidsmodellen vil se ut, men det vil antagelig være lettere å bestemme dette når databasen er publisert.

Mange av disse organisasjonene er også allerede representert i Forskergruppen og Referansegruppen. Disse undergruppene vil naturligvis spille en viktigere rolle når den endelige forskningsstrategien er vedtatt og i utarbeidelsen av en kommunikasjons- og informasjonsplan.

Seminarer, kurs og møtevirksomhet

Nettverket planlegger vanlig møtevirksomhet i løpet av 2010, herunder:

- Halvårige møter i Forskergruppen
- Halvårige møter i Referansegruppen
- Månedlige møter i Arbeidsutvalget
- Halvårige møter med Styringsgruppen
- 1 Nettverkskonferanse
- Miniseminarer etter behov
- Samarbeid med Hamarkonferansen
- Møtevirksomhet i forhold til utarbeidelse av kommunikasjons- og informasjonsplan.
- Møtevirksomhet for utvikling av nettsamfunn

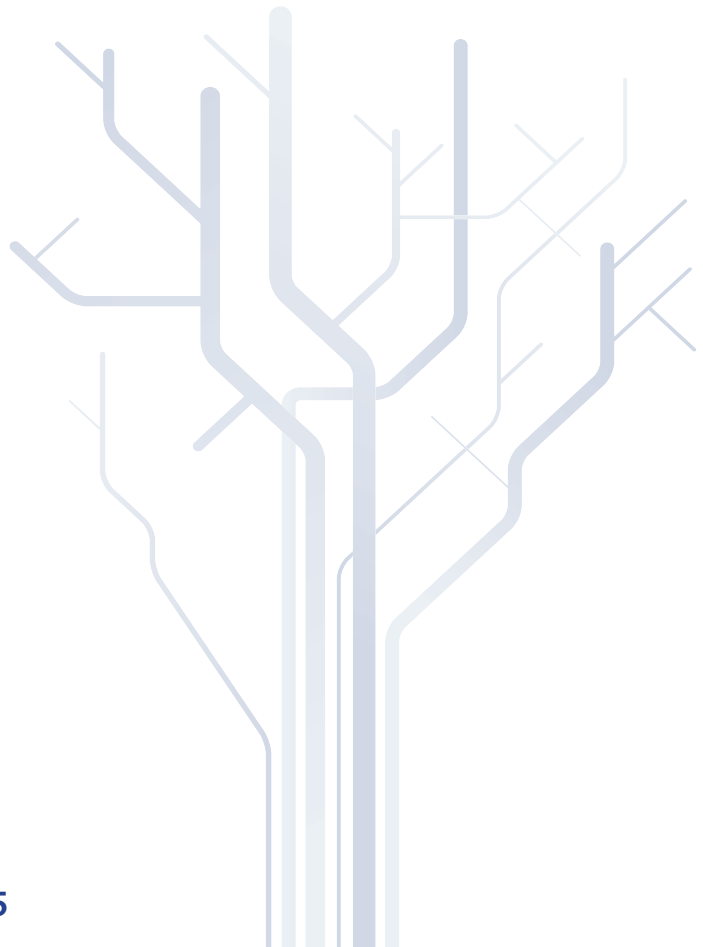
Deltakelse på konferanser, seminarer mm

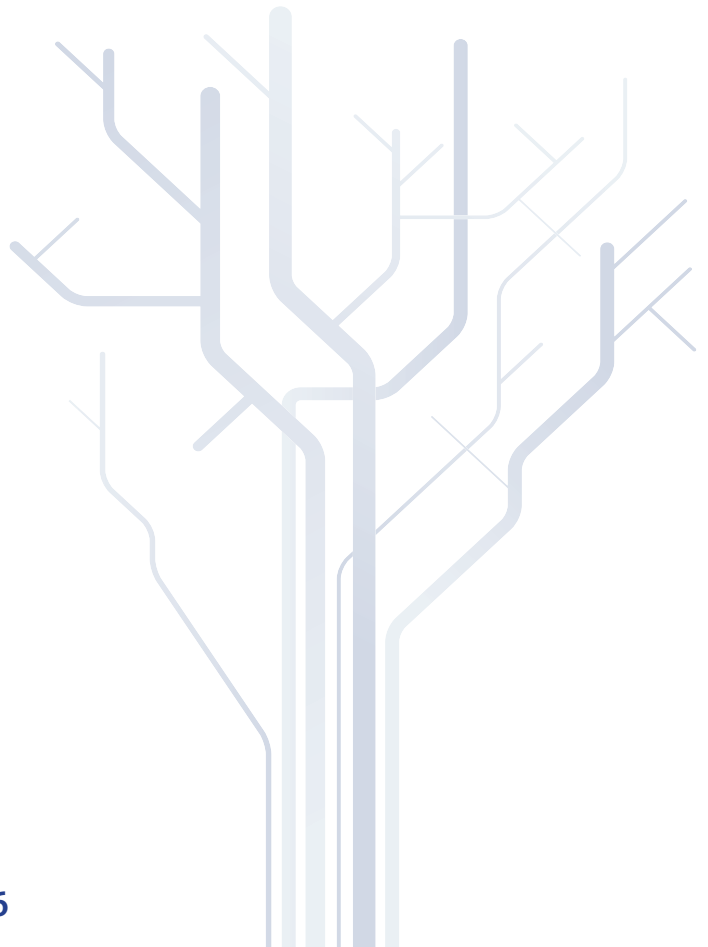
Det er viktig at Administrasjonen og Arbeidsutvalget holder seg oppdatert om hva som skjer på tvangsforskningsfeltet i Norge og i utlandet. Deltakelse på konferanser og seminarer er avgjørende for å oppnå dette målet. Det er i tillegg en bra måte å gjøre Nettverket kjent blant forsknings- og kliniske miljøer, og en anledning til å bli (bedre)kjent med forskerne på dette feltet.

Økonomi

Det forventes at budsjettet i 2010 blir litt større enn det planlagte budsjettet for 2009. Det nye budsjettet vil stort sett inkludere kostnadene fra 2009 i tillegg til nye kostnader som resulterer fra:

- Budsjettering av møtene i Arbeidsutvalget (noe som var unntatt i 2009)
- Videreutvikling av litteratordatabasen
- Møtevirksomhet i forbindelse med utarbeidelsen av informasjons- og kommunikasjonsplanen
- Utvikling av nettsamfunn.

tvangsforskning.no

UNIVERSITETET I TROMSØ UiT

Det helsevitenskapelige fakultet • 9037 Tromsø
alberto.valiente.thoresen@uit.no
Telefon.: 77 64 57 86 • Faks: 77 64 48 31
uit.no/helsefak • <http://www.tvangsforskning.no>

Nettverket ble opprettet i august 2008, og er forankret ved Institutt for Samfunnsmedisin (ISM) ved Universitetet i Tromsø. Det primære formålet med nettverket er å stimulere til økt forskning og kunnskapsutvikling om bruk av tvang i det psykiske helsevernet. Nettverket finansieres av Helsedirektoratet, i første omgang over en periode på fem år.

Nettverket er åpent for alle som ønsker å bidra til forskning om bruk av tvang i det psykiske helsevernet, enten ved at de allerede er i gang med forskning som er relevant for tvangsfeltet, eller som kunne tenke seg å gå i gang med slik forskning.

Forskning om bruk av tvang er et tverrfaglig felt og nettverket henvender seg til psykologer, psykiatere, sosiologer, sykepleiere, jurister, sosialarbeidere og brukere med interesse for forskning.

Nettverket vil arrangere en årlig nasjonal konferanse der fokus vil være en oppdatering av ny forskningsbasert kunnskap og pågående forskning. I tillegg vil det arrangeres mindre forskningsrelaterede kurs og seminarer.

<http://www.tvangsforskning.no>

